

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулиєва Мадіна Реалізація ідей національного виховання в процесі позаурочної роботи	6
Андренко Наталя Шляхи розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобом дослідницької діяльності	7
Бєлявцева Світлана Передумови формування емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бієнко Юлія Музейна педагогіка як засіб розвитку комунікативної компетентності молодших школярів	9
Букресєва Ганна Особливості формування пізнавальних універсальних навчальних дій у молодших школярів	10
Верецун Діана Гурткова робота як засіб розвитку творчих здібностей учнів початкових класів	11
Видиш Марія Аналіз практики формування навчальної дії контролю в молодших школярів	12
Єфименко Оксана Моральне виховання молодших школярів засобами авторської казки	13
Жуковська Ірина Моральне виховання молодших школярів в умовах воєнного стану: провідні ідеї та сучасні підходи	14
Клімова Тетяна Соціально-педагогічні проблеми взаємодії молодших школярів та медіа	15
Коваленко Ксенія Формування критичного мислення молодших школярів у позаурочній діяльності	16
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів молодших класів в освітньому процесі початкової школи	17
Кулакова Галина Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами мультимедіа	18
Лисун Світлана Шляхи формування патріотичних почуттів молодших школярів у позаурочній діяльності	19
Литвинова Інна Фольклор як засіб морального виховання молодших школярів	20
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	21
Марілова Тетяна Особливості формування навчальної мотивації молодших школярів	22
Овчарова Діана Особливості формування моральних понять учнів початкової школи	23
Олійник Ірина Особливості формування адекватної самооцінки у молодшому шкільному віці	24
Петренко Юлія Особливості формування здорового способу життя учнів початкових класів	25
Півнєв Олександр Теоретичні засади патріотичного виховання молодших школярів у початковій школі	26
Попова Вікторія Формування культури поведінки молодших школярів у процесі дозвілєвої діяльності	27
Прозор Анастасія Практичні аспекти формування пізнавального інтресу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор	28
Проценко Олександра Віртуальні екскурсії як засіб навчання і виховання молодших школярів	29

Передумови формування емоційного інтелекту молодших школярів

Белявцева Світлана

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор В.М. Гриньова

Ефективність формування емоційного інтелекту молодших школярів залежить від врахування в даному процесі біологічних (рівень емоційного інтелекту батьків, тип мислення, успадкування задатків емоційного сприйняття, властивостей темпераменту тощо) і соціальних (синтонність, саморегуляція й самооцінка, рівень розвитку самосвідомості, упевненість у своїй емоційній компетентності, емоційно сприятливі відносини у родині тощо) і педагогічних передумов. Розглянемо більш детально педагогічні чинники, що сприяють формуванню емоційного інтелекту молодших школярів.

Аналіз праць учених дозволяє визначити основні педагогічні чинники, що позитивно впливають на розвиток емоційного інтелекту молодших школярів, а саме: емоційність учителя; емоційно сприятлива атмосфера; емоційне спілкування; партнерські відносини, взаємодія між школярами (використання парних, групових форм роботи); діяльність, що приносить позитивні емоції, успіх і радість; активні форми організації освітньої діяльності, які сприяють розвитку емоцій, переживання (ігри, розваги, конкурси, ранкові зустрічі, свята тощо); емоційність змісту навчальної інформації; використання наочності, що викликає емоції (персонажі казок, мультфільмів тощо), сприяє розвитку в уяві яскравих образів; використання мультимедійних засобів; комплекс вправ і завдань, що допомагають проявляти, розуміти, контролювати власні емоції та емоції інших. Як зазначав В. Сухомлинський, «вчитель повинен уміти створити в учнів внутрішній стан емоційного піднесення, інтелектуального натхнення, бо без цього заняття спричинятимуть тільки байдужість, а нечутлива розумова праця приносить втому».

Значущим у процесі формування емоційного інтелекту молодших школярів є вставлення доброзичливих, щирих, дружніх, підтримуючих взаємини в дитячому колективі. Це, в свою чергу, впливає на позитивний психологічний стан учнів, їхнє самопочуття, прояв емоцій, бажання відкрито висловлювати власні почуття, прагнення до творчої самореалізації, прояву власних здібностей, розкриття таланту. Емоційне спілкування вчителя з учнями та учнів між собою забезпечує їхні потреби в отриманні корисної і цікавої інформації, в емоційному контакті, підтримці, стимулюванні, впевненості, у висловленні власних поглядів. Таке спілкування викликає емоції довіри, симпатії, задоволення, впливає на їх прояв, на розуміння внутрішнього світу інших, вчить керувати власними емоціями. Враховуючи недостатній рівень досвіду в молодших школярів у вираженні емоцій, усвідомленні власних переживань, розуміння причин, котрі їх викликають, доцільно вчити їх адекватно виражати почуття, описувати власні емоції, розуміти причину їх виникнення, управляти ними.